

derfor nu som en slags mellemform fastsat regler om anvendelse af løbende tvangsbøder, der i modsætning til almindelige bøder, men i lighed med forvaring virker som en vedvarende tilskyn-delse til at opgive vægringen.

I forbindelse hermed er bestemmelserne i §§ 298-300 om modpartens og tredjemands *forpligtelse til at fremlægge dokumenter*, der skal benyttes som bevis i en retssag, ændret, så at modpartens editionspligt er begrænset efter samme regler, som gælder om partsafhøring, og tredjemands editionspligt undergives samme begrænsninger, som indeholdes i reglerne om vidneudelukkelse og vidnefritagelse.

En anden vigtig ændring er den ved loven skete *ophævelse af reglerne om edsaflægelse*. Reglerne om vidners pligt til at bekræfte deres forklaring med ed har i en lang årrække praktisk talt været ude af brug. Reglerne om partsed har indtil de seneste år været anvendt i beskedent omfang, særlig i faderskabssager, men reglerne har givet anledning til kritik, og det må vel også erkendes, at de betyder et betænkeligt brud på princippet om bevisbedømmelsens frihed og nærmest må betragtes som et levn fra retstilstanden før retsplejeloven.

Loven indeholdt desuden en række mindre væsentlige ændringer.

Lovforslaget byggede i hovedsagen på den betænkning, som justitsministeriets vidneudvalg afgav i 1962, men indeholdt herudover forskellige mindre ændringer. Ved dets 1. behandling i folketinget blev det modtaget med velvilje af alle partiers ordførere. Fra flere sider rejste man spørgsmålet om en *forhøjelse af vidnegodtgørelsen*, hvis størrelse ikke fandtes tidssvarende. Ligeledes ønskede man reglerne om statens værneting ændret, idet de gældende regler var for byrdefulde for borgerne. Justitsministeren lovede, at begge disse spørgsmål skulle blive taget op til overvejelse.

Ib Thyregod (V) fandt ikke de foreslåede vidneudelukkelsesregler tilstrækkeligt vidtgående, idet de ikke omfattede socialrådgivere, psykologer o. lign., der ikke var ansat på offentlige institutioner. Kunne man ikke finde frem til en eller anden form for en autorisationsordning og så lade de autoriserede være omfattet af vidneudelukkelsesreglerne? Endvidere savnede han stadig i retsplejeloven regler om politiafhøring.

Thestrup (KF) kunne ønske, at advokaters fritagelse for at vidne blev lige så absolut som præsters, og han rejste endvidere spørgsmålet om båndoptagelsers anvendelse som bevis.